

Yapım işlerinde tevkiyat uygulamasına ilişkin açıklamalar

II. TEVKİFATA TABİ YAPIM İŞLERİ: KDV Kanunu'nun 9.maddesi ile Maliye Bakanlığına tanınan yetkiye dayanılarak, vergi güvenliği müessesini sağlamak amacıyla sadece belirlenmiş alıcılara karşı yapılan yapım işlerinde katma değer vergisi tevkiyatı öngörülmüştür. Belirlenmiş bu alıcıların KDV mükellefi olup olmamasının bir önemi bulunmamaktadır. Ancak, belirlenmiş alıcılar dışındaki kişilere karşı yapılan yapım işleri tevkiyat uygulamasına tabi değildir. Belirlenmiş alıcılar;

- 5018 sayılı Kanuna ekli cetvellerde yer alan idare, kurum ve kuruluşlar, il özel idareleri ve bunların teşkil ettikleri birlikler, belediyelerin teşkil ettikleri birlikler ile köylere hizmet götürme birlikleri,
- Yukarıda sayılanlar dışındaki, kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları,
- Döner sermayeli kuruluşlar,
- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları,
- Kanunla kurulan veya tüzel kişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları,
- Bankalar,
- Kamu iktisadi teşebbüsleri (Kamu İktisadi Kuruluşları, İktisadi Devlet Teşekkülleri),
- Özelleştirme kapsamındaki kuruluşlar,
- Organize sanayi bölgeleri ile menkul kıymetler, vadeli işlemler borsaları dahil bütün borsalar,
- Yarıdan fazla hissesi doğrudan yukarıda sayılan idare, kurum ve kuruluşlara ait olan (tek başına ya da birlikte) kurum, kuruluş ve işletmeler,
- Payları İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören şirketler

III. YAPIM İŞLERİ

Bina, karayolu, demiryolu, otoyol, havalimanı, rıhtım, liman,

tersane, köprü, tünel, metro, viyadük, spor tesisi, alt yapı, boru iletim hattı, haberleşme ve enerji nakil hattı, baraj, enerji santrali, rafineri tesisi, sulama tesisi, toprak ıslahı, dekapaj, taşkın koruma ve benzerlerine ilişkin her türlü **inşaat işleri**.

Yukarıda sayılan yapılar ve inşaat işleri ile ilgili tesisat, imalat, ihrazat, nakliye, ısıtma-soğutma sistemleri, ses sistemi, görüntü sistemi, ışık sistemi, tamamlama, (boya badana dahil) her türlü bakım-onarım, dekorasyon, restorasyon, çevre düzenleme, dekapaj, sondaj, yıkma, güçlendirme, montaj, demontaj ve benzeri işler. (Bu işler, yukarıda belirtilen yapılarla ilgili olmakla birlikte inşaat işinden sonra veya inşaat işinden bağımsız olarak yapılmaları halinde de bu kapsamda tevkifata tabi tutulur.)

Yapım işinin bir unsuru olan tesisat, nakliye gibi işlerin tamamının daha alt yüklenicilere (tesisatçılara ve kamyonculara) yaptırılması durumunda söz konusu işe ait KDV'nin tevkifata tabi tutulması gerekmektedir.

Yapım işleri ile birlikte ifa edilen; mimarlık, mühendislik, etüt, plan, proje, harita (kadastral harita dahil), kadastro, imar uygulama, her ölçekte imar planı hazırlama ve benzeri hizmetler. Bu hizmetler yapım işlerinden ayrı ve bağımsız olarak verildiği takdirde ETÜT, PLAN-PROJE, DANIŞMANLIK, DENETİM VE BENZERİ HİZMETLER kapsamında değerlendirilir.

Yüklenicileri tarafından tamamen veya kısmen alt yüklenicilere (taşeronlara) veya daha alt yüklenicilere devredilen yapım işlerinde, işi devreden her yüklenici tarafından, kendisine ifa edilen hizmete ait KDV üzerinden tevkifat yapılır. Tevkifat uygulaması kapsamındaki işin bir kısmının alt yüklenicilere (taşeronlara) devredilmesi halinde, devir işlemlerinin yazılı bir sözleşmeye dayanıp dayanmaması tevkifat uygulaması bakımından önemi bulunmamaktadır.

Yapım işi olarak kapsama alınan işlemlerin tamamı "hizmet" veya "malzemeli hizmet" niteliğindedir. Bu nedenle hizmet ifası içermeyen teslimler tevkifata tabi değildir.

Dolayısıyla belirlenmiş alıcıların veya bu alıcılara karşı taahhütte bulunan alıcıların yapım işi dolayısıyla piyasadan yapacakları her türlü mal alımında tevkifat uygulanmaz. Bu kapsamda, yapım işlerinde kullanılmak üzere alınan demir, çimento veya malzemeler için tevkifat uygulanmaması gerekir. Ancak, asonsör gibi montajı da içeren mal teslimleri ile

müteahhidin ya da alt taşeronunun yapım işlerine ilişkin olarak kullandıkları hammadde ve malzemelere ait tutarlar tevkifata konu hizmet bedelinden düşülmeden tamamı üzerinden tevkifat yapılması gerekir.

Dolayısıyla yapım işlerinde tevkifatın matrahı, kullanılan malzemelere ait tutarlar da dahil olmak üzere toplam hizmet bedeli olacaktır.

Örneğin, Bir banka şubesi bahçe duvarının inşası işini, malzeme bankaya, işçilik müteahhide ait olmak üzere 4.000 " + 720 " KDV karşılığında ihale etmiştir. Banka şubesi, kum, demir, çimento, tuğla, briket vb. malzemeyi piyasadan 6.000 " + 1.080 " KDV'ye temin etmiştir. Banka şubesi, malzemelerin alımı sırasında tevkifat uygulamayacak, müteahhidin yapacağı 4.000 " tutarındaki hizmete ilişkin 720 " KDV üzerinden ise tevkifat uygulanacaktır.

Banka şubesinin, bahçe duvarı yapım işini malzemeler de müteahhide ait olmak üzere 10.000 " karşılığında ihale etmesi halinde, müteahhidin faturasında malzeme ve işçilik tutarları 6.000 ve 4.000 " olarak ayrı ayrı gösterilse bile, 10.000 " tutarındaki toplam bedel üzerinden hesaplanacak 1.800 " KDV'ye, yapım işleri için geçerli olan oranda tevkifat uygulanacaktır.

IV- TEVKİFAT ORANI:

Maliye Bakanlığı tevkifata tabi tutulan işlem türlerinden biri olan YAPIM İŞLERİ ve bu işlerle birlikte ifa edilen mühendislik, mimarlık ve etüt – proje hizmetleridir. Ancak bu hizmetlerde KDV tevkifatı yapacak olanlar belli kurum ve kuruluşlarla sınırlı tutulmuştur.

117 Seri Nolu Genel Tebliğ ile 01.05.2012 tarihinden itibaren, yapım işlerinde tevkifat oranı 2/10 olarak belirlenmiştir. Buna göre, kapsama giren yapım işleri dolayısıyla düzenlenecek fatura ve benzeri belgelerde gösterilen bedel üzerinden hesaplanan katma değer vergisinin 8/10 'i işi yapanlara ödenecek, 2/10 'sı ise işi yaptıran belirlenmiş alıcılar tarafından veya diğer kurum, kuruluş ve işletmeler tarafından 2 no.lu KDV Beyannamesi ile sorumlu sıfatıyla beyan edilecektir.

V- TEVKİFAT UYGULAMASINDA SINIR

Kısmi tevkifat uygulaması kapsamına giren her bir işlemin KDV dahil bedeli 1.000 TL'yi aşmadığı takdirde, hesaplanan KDV tevkifata tabi tutulmaz. Sınırın ağılması halinde ise tutarın

tamamı üzerinden tevkifatın yapılması gerekir.

Fatura bedellerinin 1.000 TL'nin altında olmasına rağmen gün içinde birden çok faturanın düzenlenmiş veya işin özelliği gereği faturaların parçalara ayrılamayacak olması halinde, aynı işleme ait bedellerin toplamının dikkate alınarak belirlenen 1.000 TL sınırın aşılması halinde tevkifat yapılacaktır.

VI.TEVKİFATIN BELGELENDİRİLMESİ, BEYANI VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

A)Belge Düzeni:

Tevkifat kapsamına giren yapım işlerini ifa eden mükellefler düzenleyecekleri faturada; işlem bedelini, hesaplanan katma değer vergisini, tevkifat oranını, tevkifat miktarını ve tevkifattan sonra tahsil edilecek toplam meblağı gösterirler. Örneğin; 100 bin TL tevkifata tabi bir iş için, KDV oranının % 18, tevkifat oranının 2/10 olduğu da dikkate alındığında ilgili fatura aşağıdaki şekilde düzenlenmelidir.

İşlem bedeli	100 Bin TL.
Hesaplanan KDV	18 Bin TL.
Toplam	118 Bin TL.
(-) Tevkif edilen KDV(2/10)	3,6 Bin TL.
Tahsil edilecek toplam tutar	114.4 Bin TL.
Beyan edilecek KDV	14,4 Bin TL.

B) Beyan: Örneğin; tevkifata tabi ancak yıllara sari olmayan bir inşaat işi için 2.000.000 TL hakediş alındığı ve KDV oranının % 18, tevkifat oranının ise 2/10 olduğu da dikkate alındığında ilgili faturanın KDV beyanı şekilde düzenlenmelidir.

Kısmi Tevkifat Uygulanan İşlemlerin Matrahı	2.000.000 TL.
KDV Oranı	%18.
Tevkifat	2/10
2/10Vergi	288.000 TL.
Önceki Dönemden Devir KDV	260.000 TL.
Bu Döneme Ait İnd.KDV	140.000 TL.
İndirimler Toplamı	400.000 TL.

Hesaplanan KDV	288.000 TL.
İade Edilebilir KDV	72.000 TL.
Tecil Edilecek KDV	–
Ödenmesi Gereken KDV	–
İade Edilmesi Gereken KDV	72.000 TL.
Sonraki Döneme Devreden KDV	112.000 TL.

“Kısmi Tevkifat Uygulanan İşlemler” sütununa işlem bedelinin tamamı, “KDV Oranı” sütununa işlemin tabi olduğu vergi oranı, “Tevkifat” sütununa KDV Genel Tebliğ de alıcı için öngörülen 2/10 tevkifat oranı yazılması gerekir. “Vergi” sütununa işlem bedeli üzerinden hesaplanan verginin tamamı değil, tevkifattan sonra kalan kısım yazılmalıdır. Ayrıca iade edilmesi gereken KDV’nin, iadesinin talep edildiği dönemde devreden KDV tutarından tenzil edilmesi gerekir. **C) Muhasebeleştirilme:** İnşaat taahhüt işleri ile iştirak olan (H) şirketi, (0) bankasına yapacağı banka inşaatı işinden (yıllara sair inşaat olmadığı varsayılmıştır) dolayı 2.000.000 TL tutarlı 1 No.lu hakediş düzenlemiştir.

Hizmet Binası İnşaatı Hakediş Bedeli = 2.000.000 TL

KDV Oranı %18 =

360.000 TL

2/10 KDV Tevkifatı =

72.000 TL

Beyan Edilecek KDV (8/10) = 288.000 TL

Tahsil Edilecek Toplam Tutar = 2.288.000 TL

a) _____ / _____

120-ALICILAR HESABI 2.288.000 TL

120.01-“0” Bankası

600-YURİÇİ SATIŞLAR 2.000.000 TL

-..... Tevkifatlı Satışlar

391-HESAPLANAN KDV 288.000 TL

-..... Tahsil Edilecek KDV

(Hakedişin ve Düzenlenen tevkifatlı faturanın kaydı)

b) _____ / _____

136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR 72.000 TL

– İade Alınacak Tevkifatlı KDV

391-HESAPLANAN KDV 72.000 TL

-..... Tevkifatlı KDV

(Tevkif edilen ve İade alınacak KDV’nin kaydı)

]]>